

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobkyně: **S. K. G.**, zastoupena Mgr. Václavem Slukou, advokátem, se sídlem Koněvova 128/1715, Praha 3, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra - Odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 10. 2014, č. j. OAM-313/VL-07-P10-R2-2008, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 3. 2015, č. j. 1 Az 40/2014 - 39,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobkyně **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Průběh řízení

[1] Žalobkyně podala dne 15. 4. 2008 žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Je státní příslušnicí Kyrgyzské republiky, zemi původu opustila dne 12. 6. 2006 letecky do Spojených arabských emirátů, po cca půl roce odcestovala přes Rusko, Ukrajinu a Polsko do České republiky. K důvodům opuštění Kyrgyzské republiky žalobkyně uvedla, že v průběhu revoluce v březnu 2005 byl při rabování obchodu zabit její manžel, který v obchodě pracoval jako ředitel. Polovina zboží v obchodě patřila státu a státní orgány začaly po ní vymáhat náhradu vzniklé škody. Dále ji pronásledovali věřitelé, od kterých si její manžel vypůjčil peníze. Uvedení věřitelé zabavili stěžovatelce auto a byt a slovně jí vyhrožovali, že zabijí ji i její děti. Žalobkyně dále uvedla, že byla členkou strany Alga Kyrgyzstán a vyjádřila obavu z nenávisti ostatních lidí z důvodu jejího členství v této straně. Ohledně dluhu manžela či vypořádání škody vzniklé v obchodě neproběhlo žádné soudní řízení. Tvrdila, že se obrátila s trestním oznámením pro vyhrožování na policii v Biškeku, avšak bezvýsledně, jelikož i policisté měli obavy. V zemi původu se obává věřitelů jejího manžela, kteří jí vyhrožují smrtí a potíží z důvodu členství v politické straně Alga Kyrgyzstán.

[2] Žalovaný rozhodnutím ze dne 28. 4. 2008, č. j. OAM-313/VL-07-12-2008, žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Toto rozhodnutí zrušil Krajský soud v Ostravě rozsudkem č. j. 63 Az 36/2008 – 22 ze dne

30. 9. 2009. Kasační stížnost žalovaného proti tomuto rozsudku Nejvyšší správní soud odmítl pro nepřijatelnost usnesením ze dne 25. 3. 2011, č. j. 7 Azs 7/2010 - 76.

[3] Žalovaný o žádosti žalobkyně rozhodl znovu rozhodnutím ze dne 3. 10. 2014, č. j. OAM-313/VL-07-P10-R2-2008 tak, že se mezinárodní ochrana žalobkyni podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu neuděluje. Žalobkyně citované rozhodnutí napadla žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“). V ní napadla závěr žalovaného, že bezpečnostní situace v Kyrgyzské republice se změnila k lepšímu, když naopak dochází k *rozpínáním situacím ať tendencím ze strany Ruska*. Připustila, že možná nebyly splněny podmínky pro politický azyl, ale zcela jistě byly splněny podmínky pro udělení doplňkové mezinárodní ochrany, neboť bylo prokázáno, resp. nebylo vyvráceno, že jí ve vlasti hrozí nebo by jí mohla hrozit smrt nebo škoda na psychickém i fyzickém zdraví.

[4] Městský soud žalobu v záhlaví uvedeným rozsudkem jako nedůvodnou zamítl. V mezích uplatněných žalobních bodů, v nichž žalobkyně nezpochybnila rozhodnutí žalovaného v části, v níž neshledal naplnění důvodů podle § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu, se zabýval zejména důvody doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu. Městský soud vycházel z kritérií formulovaných Nejvyšším správním soudem v rozsudku č. j. 5 Azs 50/2008 – 62 ze dne 31. 10. 2008, podle nějž je třeba k udělení doplňkové ochrany splnit kumulativně následující podmínky: „*Žadatel (1) se musí nacházet mimo zemi svého původu; (2) musí mít důvodné obavy, že mu hrozí skutečné nebezpečí (reálná hrozba); (3) vážné újmy; (4) nemůže nebo není ochoten využít ochrany v zemi původu; (5) nesmí se na něj vztahovat vylučující klauzule.*“ Městský soud se ztotožnil se závěry a odůvodněním žalovaného, že žalobkyni reálná vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu nehrozí. Kyrgyzská republika patří mezi země, které zcela zrušily uložení a vykonání trestu smrti. Žalovaný taktéž neshledal, že by žalobkyni hrozilo v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání; v případě potřeby má možnost domáhat se ochrany svých práv zákonnými prostředky. Obavy z ohrožení nejsou reálné, neboť vychází pouze z telefonického sdělení svých příbuzných. V této souvislosti městský soud dále uvádí, že žalobkyně opakovaně vyjadřovala obavy o svoji bezpečnost a zejména o bezpečnost svých 2 dětí, na druhé straně však své děti zanechala v zemi původu, přestože měla možnost v případě nutnosti vycestovat spolu s dětmi. Žalovaný též posoudil otázku, zda žalobkyni v případě návratu do vlasti nehrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Tuto otázku posuzoval na základě informačních zdrojů o zemi původu a uzavřel, že v zemi původu žalobkyně neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobkyni za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.

II. Kasační stížnost

[5] Žalobkyně (nyní stěžovatelka) napadla rozsudek městského soudu z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Nesprávné posouzení právní otázky soudem spatřuje stěžovatelka v tom, že je nezaměstnaná a nemá možnost si přivydělat. Diskriminaci v řízení před městským soudem dovozuje z toho, že její přítel M. K. nebyl vyslechnut z důvodu svého židovského původu a nikoliv proto, že by jeho výslech nepřinesl žádné relevantní informace k žádosti stěžovatelky o mezinárodní ochranu, jak uvádí městský soud. Stěžovatelka dále obecně namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, zhoršení situace v zemi původu a nárůst jejího dluhu vůči státu o nové úroky. Městský soud nezkoumal, že Kyrgyzstán je od 1. 1. 2015 součástí ruského impéria a návrat tam je tudíž pro stěžovatelku nemožný. Městský soud si neopatřil podklady potřebné pro rozhodnutí ve vztahu k § 14a a § 14b zákona o azylu. Rozhodnutí žalovaného nevychází ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu a jeho odůvodnění

pokračování

stěžovatelku nepřesvědčilo, žalovaný se nevypořádal se všemi provedenými důkazy a zjištěný skutkový stav nesprávně kvalifikoval. Stěžovatelka závěrem upozorňuje, že byla úspěšná v řízení před Nejvyšším správním soudem ve věci pod sp. zn. 7 Azs 7/2010 a tudíž očekává, že by mohla být úspěšná i nyní. Stěžovatelka navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu, aby blíže zkoumal majetkové a výdělkové poměry stěžovatelky a bezpečnostní, politické, lidsko-právní a osobnostní poměry žen a židů v zemi původu stěžovatelky za období od 16. 8. 2014.

III. Posouzení kasační stížnosti

[6] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná. Podle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost odůvodněno. Přestože by v tomto případě bylo namísto kasační stížnosti odmítnout bez odůvodnění, Nejvyšší správní soud nad rámec zákonného požadavku stručné odůvodnění svého usnesení připojuje.

[7] Podle § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany odmítne pro nepřijatelnost, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele; k tomu, kdy je kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přijatelná, existuje početná a ustálená judikatura tohoto soudu. Například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39 Nejvyšší správní soud uvedl: „*O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v následujících typových případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu. 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu. 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namísto změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně. 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.*“ Stěžovatelka k otázce přijatelnosti své kasační stížnosti, respektive podstatnému přesahu vlastních zájmů, ničeho neuvedla, ani zdejší soud pak žádný přesah ve smyslu uvedeném výše v případě stěžovatelky nezjistil.

[8] Předně je třeba připomenout, že z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. žalobci ukládá povinnost uvést v žalobě konkrétní skutková tvrzení a právní argumentaci, přičemž výrazem „konkrétní“ je myšleno ve vztahu k žalobci a k projednávané věci tvrzení individualizované. Ke skutkovým tvrzením blíže vysvětlil, že nemohou být toliko typovou charakteristikou určitých „obvyklých“ nezákonností, nýbrž musí se jednat o zcela jasně individualizovaný, a tedy od jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelný popis. Konkretizace faktů dostatečně substancovanými žalobními body je důležitá nejen z hlediska soudu pro vytyčení mezí, v nichž se soud může a má v souladu s dispoziční zásadou pohybovat, ale má význam i pro žalovaného, aby mohl v souladu se zásadou rovnosti účastníků řízení náležitě využít možnosti procesní obrany. Žalobce je též povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled

na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Žalobce musí uvést, jaké aspekty dějů či okolností uvedené v rámci skutkových tvrzení považuje za základ jím tvrzené nezákonnosti. Dále lze uvést, že žalobní bod je projednání způsobilý v té míře obecnosti, v níž je formulován, a případně - v mezích této formulace - v průběhu řízení dále doplněn. Míra precizace žalobních bodů tedy do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod - byť i vyhovující - obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není naprosto na místě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcovy advokáta. (Podrobně k této problematice viz zejména rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, sp. zn. 4 As 3/2008, publikovaný pod č. 2162/2011 Sbírkou NSS).

[9] Vytýká-li stěžovatelka obecně rozhodnutí žalovaného, že nevychází ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu a jeho odůvodnění stěžovatelku nepřesvědčilo, že se žalovaný nevypořádal se všemi provedenými důkazy a zjištěný skutkový stav nesprávně kvalifikoval, Nejvyšší správní soud neshledává takové námitky důvodnými. Žalovaný, poté co bylo jeho první rozhodnutí zrušeno, vázán závěry soudů, provedl doplňující pohovor se stěžovatelkou 26. 9. 2013, seznámil ji se všemi podklady pro rozhodnutí dne 15. 8. 2014 a následně se dostatečně zabýval všemi jí tvrzenými a pro rozhodnutí podle § 12, §14 a § 14a a § 14b zákona o azylu relevantními okolnostmi, provedl dostatečná zjištění o situaci v zemi původu, zevrubně se zabýval i podmínkami doplňkové ochrany. Tomu svědčí i jeho zevrubné odůvodnění na str. 4 až 13. Konečně tomu, že tvrzená obava z pronásledování jí a jejích dětí v zemi původu nebyla reálnou hrozbou, svědčí i to, že stěžovatelka zemi původu neopouštěla náhle, svůj odjezd plánovala a zajistila si pro odjezd platné doklady, po údajném vyhrožování pobývala v zemi původu ještě rok, vycestovala legální cestou, a bez dětí, které žijí u její sestry. Obsáhle se věnoval žalovaný situaci v zemi původu stěžovatelky i tvrzenému obsazení Kyrgyzské republiky Ruskem či vstupem do Euroasijského svazu, tato poslední tvrzení se nadto nezakládají na pravdě (viz str. 11 – 12 rozhodnutí žalovaného). Městský soud v tomto směru posoudil odůvodnění žalovaného jako přesvědčivé a Nejvyšší správní soud neshledal v jeho postupu žádné vady. Městský soud byl nadto vázán žalobou uplatněnými body, a podle právní úpravy (§ 75 s. ř. s.) rozhodoval ve vztahu ke skutkovému i právnímu stavu k době vydání rozhodnutí žalovaného.

[10] Předmětem dokazování při rozhodování o udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu je skutečnost, zda žadateli v zemi původu reálně hrozí uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání nebo vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Otázka nezaměstnanosti stěžovatelky a nemožnosti si v její situaci přivydělat nemá pro rozhodování o udělení doplňkové ochrany relevanci, byla toliko rozhodná pro posouzení ustanovení advokáta soudem (neboť jako žadatelka o azyl je od soudních poplatků osvobozena ze zákona). Stejně tak výslech přítele stěžovatelky M. K. by zjevně k situaci v Kyrgyzské republice nemohl přinést žádné nové informace. Vyjádření stěžovatelky, že městský soud jej odmítl vyslechnout s ohledem na jeho židovský původ, představuje naprosto absurdní a ničím nepodloženou domněnku. Pro přiznání mezinárodní ochrany z důvodů zákonem o azylu relevantních nemůže být ani rozhodné, zda v návaznosti na toto řízení stěžovatelce bude uděleno v jiném řízení povolení k pobytu, a to pro důvody jí tvrzené, že má v České republice druha, s nímž sdílí společnou domácnost. Na řízení o povolení pobytu cizince se vztahuje zákon č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

[11] Skutečnost, že stěžovatelka byla v řízení o kasační stížnosti proti předcházejícímu jinému rozhodnutí žalovaného před Nejvyšším správním soudem ve věci pod č. j. 7 Azs 7/2010 – 76 úspěšná, resp. žalovaný nebyl úspěšný se svou kasační stížností, není s to bez dalšího založit očekávání, že bude úspěšná i nyní. V uvedené věci byla odmítnuta pro nepřijatelnost kasační

pokračování

stížnost žalovaného poté, kdy bylo krajským soudem zrušeno rozhodnutí žalovaného, kterým byla zamítnuta žádost stěžovatelky o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodná dle § 16 odst. 2 zákona o azylu, jelikož se žalovaný v rozhodnutí vůbec nezabýval možností udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Šlo tedy o zcela jinou situaci. V navazujícím řízení žalovaný soudem vytýkané vady odstranil a rozhodl již v souladu se zákonem.

[12] Nejvyšší správní soud uzavírá, že žádný důvod přijatelnosti z kasační stížnosti a napadeného rozsudku nezjistil, pročez kasační stížnost odmítl podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[13] Výrok o nákladech řízení se opírá o ust. § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta. Usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2015, č. j. 6 Azs 76/2015 – 51, byl stěžovatelce ustanoven jako zástupce v řízení o kasační stížnosti advokát Mgr. Václav Sluka. Hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování osoby platí v případě ustanoveného zástupce stát [§ 35 odst. 8 s. ř. s.]. Zástupce stěžovatelky však po svém ustanovení žádný úkon v řízení neučinil a tudíž mu odměna ani náhrada hotových výdajů nenáleží.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. července 2015

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu